

Toespraak Lucas van Houtert, mede namens Mark Wijdeven, bij het in ontvangst nemen van de Saskia Stuivelingprijs 2024 in Nieuwspoor, 19 maart 2025.

Als de orderportefeuille van ASML komende jaren gevuld blijft, zo simpel kunnen we het gerust stellen, staat de Eindhovense regio aan de vooravond van een enorme groei. De rekenformule daarvan: 20.000 banen bij ASML erbij = 45.000 banen bij toeleveranciers erbij. Om alle verwacht nieuwkomers en desperate woningzoekenden onder dak te brengen, wil de Brainportregio er 100.000 woningen bij bouwen.

Dat heeft een enorme impact, op alle gebieden. De bevolking verandert in ijtempo van samenstelling, dus ook hoe 'we' het altijd deden hier. Er is niet alleen trots op het Brabantse Wirtschaftswunder, mensen zijn ook in verwarring. Ze maken zich zorgen. Blijft dit stukje Brabant wel hún Brabant? Waarom gaat het zo snel? Hebben ze ergens iets gemist, willen 'we' het eigenlijk wel? Heeft iemand ooit die vraag gesteld?

Als ED voelen we een zware verantwoordelijkheid om de mensen in de regio te informeren waar we kunnen. Om ze structureel en consequent te informeren over de stappen die worden gezet, over vragen die rijzen. Alle goede bedoelingen ten spijt: dit kan de overheid niet. Wij wel. Onze scoop gaat over de hele regio. We zitten bij alle gemeenteraden, hebben de vinger aan de pols van de multinationals en vinden de weg naar Den Haag als dat nodig is. We spreken doodgewone burgers, docenten, huisartsen, bezorgde dorpsraadsleden en zoekende internationals. Wij zijn in wijken waar het laatste kwart geboren Nederlanders zich emigrant in eigen buurt voelt, en horen hoe nieuwkomers worstelen om een plek in hun nieuwe wereld te vinden.

Om het maar even onbescheiden te zeggen: het is goed dat wij er zijn. Waarom ik dit zeg? Omdat we ons als regionaal nieuwsmedium niet altijd begrepen voelen in Den Haag. En soms gelukkig ook wel. Want om het positief te formuleren: hoera voor de Tweede Kamer die een streep heeft gezet door het voornemen om de btw op ons nieuws te verhogen van 9 naar 21 procent. Dank namens meer dan 400.000 dagelijkse lezers in en om Eindhoven. Nu kunnen ze blijven volgen welke loop hun

toekomst neemt.

De Beethovendeal bracht de regio 1,7 miljard aan Rijksgeld en Mark en mij de bloemen. Omdat we gewoon ons werk deden, zoals Mark het zegt. Toen ik het teruglas vond ik dat we het zo beroerd niet hadden gedaan. Maar we gaven de overeenkomst tussen Rijk, regio en bedrijfsleven de aandacht die hij verdiende. Soms met royale hulp van betrokkenen, dat mag ook wel eens worden gezegd. Overigens: een tikje overspannen is de aandacht voor die miljarden natuurlijk wel. Alsof Rotterdam de WOZ heeft moeten verhogen om de Tweede Maasvlakte aan te leggen of een Betuwelijn naar het achterland te leggen. Dat is voor een groot deel gefinancierd door het Rijk, met aardgasgeld, en gaat over heel wat meer euro's dan er nu naar het Zuiden gaat.

Het zijn mooie woorden die we mochten ontvangen. Waarvan een zin uit het juryrapport bleef hangen: 'Het is van groot belang dat journalisten, naast hun dagelijks werk, de tijd krijgen dit soort dossiers op te bouwen.' Dat is het zeker. Maar tegelijk moeten we zelf niet te hard gaan geloven dat we geen tijd hebben voor goede journalistiek. Anders gezegd: als we de tijd die we wél hebben beter gebruiken, dan valt er een wereld te winnen.

Ik weet niet of deze kreet tot buiten dit zaaltje reikt, maar beste collega-journalisten, we hebben niet zozeer last van tijdgebrek, we hebben last van mindset. Te weinig tijd? Draai het eens om: doe je met de tijd die je hebt, de beste dingen die je kunt doen? Als je aan het eind van het jaar terugkijkt op alles wat je gemaakt hebt, wat zie je dan? Een zee van tweekolommers of makkelijke video's? Of kun je zes, of acht, of tien producties noemen die er in jouw journalistieke omgeving echt toe deden?

We denken vaak te klein, omdat we bang zijn dat groot denken meer tijd kost. Het resultaat is dat we gaan krabbelen, als een schaatser die te snel vooruit wil. Maar die vergeet dat je met een mooie lange slag meer meters maakt. Groot denken kost niet altijd meer tijd, maar levert altijd meer op.

Dus: gooi je bescheidenheid overboord, beschrijf vaker de zaken zoals je ze zelf waarneemt. Volg je vijf jaar dezelfde gemeente, dan heb je expertise genoeg om uiteen te zetten hoe het parkeerbeleid een fiasco kon worden of de woningbouw een succes. Vind niks vanzelfsprekend. Peper de woordvoerder of wethouder in dat openbaarheid geen gunst is, maar een wettelijke plicht. Hanteer de Woo. Start een discussie op die

er nog niet is, omdat je voelt dat het ergens wringt. Laat niet met je sollen, je lezer, luisteraar of kijker heeft recht op goede journalistiek.

En als je echt iets wilt, doe het dan gewoon. Er is altijd tijd, desnoods eigen tijd.

Het is goed voor jezelf, goed voor je lezer, kijker of luisteraar. Goede journalistiek is de premie voor onze toekomstverzekering en de beste waarborg tegen onbezonnen plannen om de boel de nek om te draaien.